

dog en Forpligtelse, som Tyendet misligholder, og det var ikke urimeligt, om der kunde paalægges Tyendet Strafansvar derfor.

Endelig vil jeg gerne henstille til Udvalget, om der ikke var nogen Mulighed for at faa indført en lille Bestemmelse i Loven om, at i Tilfælde, hvor det kan være tvivlsomt, om der foreligger en ulovlig Bortvisning eller en ulovlig Bortgang, kan Domstolene faa Adgang til at paadømme Sagen, saaledes at man giver Tyendet Ret til Løn indtil den Dag, da Tjenesten er ophævet, men fritager for Erstatningsansvar. Det har været en af Vanskelighederne ved den nugældende Tyendelov, at der ret jævnlige har foreligget i Praxis Tilfælde, hvor det beroede paa den mest haarfine Afgørelse, om det var Husbonden, der ulovligt havde bortvist Tyendet, eller det var Tyendet, der ulovligt var gaaet af sin Plads, og det har ofte været urimeligt, at de temmelig drakoniske Erstatningsregler skulde bringes til Anvendelse med en saa usikker Afgørelse som Grundlag. Det vil jeg gerne henstille til Overvejelse; men i øvrigt skal jeg være med til at anbefale, at Lovforslaget underkastes en særdeles velvillig Behandling i Udvalget.

**Simonsen:** Man kan neppe med for stærke Ord fordømme den nuværende Tyendelov, og man forbavses over, at den kan kunnet være gældende saa længe, som den har været. Det skyldes maaske nok, at heldigvis ikke nær alle Husbønder har anvendt Tyendeloven, i hvert Fald ikke i dens fulde Strenghed; for hvis det havde været Tilfældet, vilde der sikkert have været langt flere, end Tilfældet nu er, der ikke under nogen Omstændigheder havde villet tjene eller tage Plads efter Tyendeloven. Man kan vistnok sige, at alle de unge Mennesker, hvis Husbønder har anvendt Tyendelovens Strenghed overfor dem, ikke tager Plads mere, men hellere tager omtrent alt andet. Jeg tror, vi er kommet til det Tidspunkt, hvor det vil være fornuftigt, at de konservative Repræsentanter, særlig Repræsentanterne for Proprietær- og Gaardmandsinteresserne, giver Slip paa Tyendeloven og gaar med til en Ændring af de gamle Forhold.

Jeg vil gerne omtale et bestemt Punkt i det foreliggende Lovforslag, som jeg ikke finder er ganske tilfredsstillende. Det omhandles i §§ 34 og 35 i Kap. 3. Der er efter den gamle Lov et Forhold, som har været højest uheldigt for Tyendet, nemlig det Tilfælde, hvor Husbonden tilbageholder Tyendets Tøj. Det har bragt mangfoldige Med-

hjælpere i stor Forlegenhed. De er kommet i en Plads, som har vist sig at være uudholdelig, og saa har de opgivet det hele og er gaaet derfra, hvorefter Husbonden har nægtet dem at faa deres Tøj. Vedkommende har da mange Gange været afskaaret fra at tage andet Arbejde, fordi de simpelthen ikke har haft Arbejdstøj, og Husbonden har nægtet dem Lov til at faa det. Det er ganske vist ulovligt; en Husbond har ikke Ret til at tilbageholde et Tyendes Tøj, selv om Tyendet ulovligt er bortgaaet af Tjenesten. Men paa den anden Side har Tyendet ikke Lov til at bryde ind og tage Tøjet; Fogeden skal rekvireres, og han udleverer det i alle Tilfælde, men i Byerne koster det ca. 10 Kr., og er der Tale om et Tyendeforhold paa Landet, koster det endnu mere, idet der saa ogsaa skal betales Befordring. Her er der et Forhold, som man bør benytte denne Lejlighed til at faa rettet. Tyendet bør have Adgang til gratis ved Politiet at faa det ulovligt tilbageholdte Tøj udleveret.

Nu ser jeg ganske vist, at det bestemmes i § 35, at hvis Husbonden ulovligt tilbageholder Tyendets eller Medhjælperens Ejendom, straffes han paa dennes Begæring under en offentlig Politisag med en Statskassen tilfaldende Bøde paa 10—200 Kr. Det er altsaa noget nyt, som indføres dér, og absolut en Fordel; men en saadan Politisag kan jo være baade 8 og 14 Dage, ja maanedsviis, og inden den bliver afgjort, kan Tyendet have lidt et stort Tab, fordi det praktisk talt ikke har været i Stand til at paatage sig noget Arbejde som Følge af det manglende Tøj. Der bør sikres Tyendet Ret til straks at faa Tøjet udleveret uden nogen som helst Udgift; saa kan Husbonden altid, hvis det viser sig, at Tilbageholdelsen har været ulovlig, hvad den jo med den nuværende Ordning i alle Tilfælde er, senere under en Politiretssag blive idømt den Bøde, som maa siges at være retfærdig.

Jeg vil meget henstille til Udvalget at faa dette Forhold ændret, fordi en Ændring er paatrængende nødvendig. Retsbetjentene staar selv paa en højest uheldig Maade overfor dette Spørgsmaal. De indser, hvor forkert Forholdet er; men naar Tyendet ingen Penge har, maa de ikke en Gang skride ind. Jeg skal lige nævne et Eksempel: Der blev for et Par Aar siden af en Fuldmægtig paa Aarhus Byfogedkontor ringet til mig, med Anmodning om jeg ikke vilde tage mig af en Pige, som havde faaet en uudholdelig Plads. Det var for Resten en skikkelig Boelsmandsdatter ude fra Grenaa-Eggen, som i sin Fortvivlelse var gaaet bort,